

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

614. meddelelse. 12. marts 1959.

A. Forsøgsresultater

Forsøg med typer af pletter til udplantningsplanter 1956—58

Da der i årene efter krigen fremkom nogle typer af urtepotter af materialer, der skulle have betydelige fordele fremfor de almindelige lerpotter, blev der påbegyndt nogle orienterende undersøgelser med dem ved Statens Væksthusforsøg i Virum.

Fra 1956 anlagdes forsøg med pottetyper til tomat og blomkål. Der blev prøvet følgende typer:

1. Alm. lerpotter
2. Hartmannspotter
3. Jiffypotter
4. Jordpotter
5. Humucillinpotter
6. Tørve- og sphagnumpotter.

Efter det første år udgik sphagnumpotterne, fordi en meget stor procentdel gik i stykker under transport og potning, og i 1957 standsede fabrikationen af humucillinpotterne, hvorfor man i 1958 kun medtog de 4 førstnævnte typer.

Tomater. I 1956-58 gennemførtes forsøg med udplantning af tomater på friland. Frøet blev sået i kasser først i april, småplanterne prikledes først i maj i pletterne anbragt i bæk, og udplantningen fandt sted de første dage af juni. Alle pottetyper var af så nær samme volumen som muligt, svarende til 3½" pletter.

Pasning, opbinding, renholdelse og gødskning som ved alm. kultur, og hvert forsøgsled har alle årene bestået af ca. 150 planter.

Resultatet af de 3 års forsøg ses i tabel 1. Her er angivet avlen for de enkelte år og gennemsnit for høstede modne frugter i 1. plukkeperiode, modne ialt og ialt plukkede (modne + grønne) i kg pr. a, og desuden forholdstal og gennemsnit.

Det fremgår af tallene, at Hartmannspotten (2) ikke alene har givet sent modne frugter, men også det mindste totaludbytte. De 3 andre typer, nr. 1, 3 og 4, er der ikke stor forskel på hverken i tidlighed eller udbytte. Stænglerne i humucillinpotterne viste en karakteristisk blålig farve, hvilket også tildels gjaldt de gennem potterne voksende rødder. Rødderne groede igennem fornedden, men mindre end i Jiffypotterne, hvor de desuden også bryder ud gennem siderne så højt op, de er gennemvåde. For jordpotternes vedkommende gror rødderne igennem jævnt over det hele, og i Hartmannspotterne gror de slet ikke igennem og dårlig nok igennem bundhullet.

Blomkål. Der er gennemført 2 års forsøg med ca. 200 planter pr. forsøgsled. Planteafstanden var begge årene 60×50 cm.

Af tabel 2 fremgår det, at ler-, Jiffy-, humucilin- og jordpotter, ligesom det var tilfældet for tomaterne, nærmest er lige gode, hvorimod Hartmannspotterne også her har givet betydelig senere høst, men har til blomkål dog nået at give en god afgrøde.

Asier i 1957. Frøet blev sået direkte i potterne og spirede fint. Udplantning fandt sted den 14. juni i en velgødet jord. Planterne voksede godt til, og udbyttet blev vejet. Her lå ler- og Jiffypotterne højest med ca. 610 kg, jord- og humucillinpotterne med ca. 600 kg og Hartmannspotterne med 440 kg, alt beregnet pr. a.

Potte	nr.	1	2	3	4	5	
Karakter for vækstkraft:		5	1	8	8	4	(10 = bedst)

Chrysanthemum på friland 1957. Planterne blev pottet den 25. april og plantet ud den 20. juni med 160 planter pr. forsøgsled.

	nr.	1	2	3	5	5	
Vækstkraft bed. ved udplantning:		6,1	2,1	5,5	7,6	3,8	(10 = bedst)
» » den 3. okt.:		7,6	5,0	7,6	8,0	6,1	

Væksten for nr. 1. kort og tæt

» » » 3. lidt mere langstrakt

» » » 4. endnu længere, men kraftigere.

Der var ingen nævneværdig forskel på nr. 1 og 3. Jordpotternes noget kraftigere vækst kan skyldes et større gødningsforhold i potterne. Planterne i Hartmannspotterne voksede stærkest, efter at rødderne var kommet igennem, men har ikke kunnet indhente de andre.

Nr. 1. Den *alm. lerpotte* er kendt af alle. Den er tung i transport, går let i stykker, og ved udplantning skal planterne slås ud af potterne, disse samles sammen og køres hjem.

Nr. 2. *Hartmannspotten* er fremstillet af papirmasse med et bindemiddel, og den har bundhul. Rødderne har meget svært ved at bryde igennem, og potten rådner langsomt i jorden.

Nr. 3. *Jiffypotten*, der fås i flere størrelser, er presset af et tørve-materiale tilsat forskellige næringsstoffer + bindemiddel, og planterødderne går let gennem potten, ligesom denne hurtigt omsættes efter udplantning. I perioden fra potning til udplantning må potterne aldrig blive tørre, da dette kan hindre rødderne i at trænge igennem og ud i jorden.

Nr. 4. *Jordpotten* fremstilles på en pottemaskine af en kraftig næringsrig jord. Heri vokser planterne fint, men potterne er meget skøre og tåler dårligt transport, ligesom fremstillingen af potterne er tidskrævende.

Nr. 5. *Humucillinpotten* var presset ligesom nr. 3, dog nok tilsat andet bindemiddel og andre næringsstoffer. Potterne var noget tykkere. Udgik som foran nævnt af fabrikationen i 1957.

Nr. 6. *Tørvepotterne* var firkantede blokke skåret ud af den rå tørv, hvori der var boret et hul i midten. Disse potter fyldte 2-3 gange så meget som de almindelige og var desuden meget skøre. Den rene sphagnum gav for lavt pH til de fleste planter.

De tre pottetyper, der kan være tale om at benytte, er dyrkningsmæssigt set lige gode. Hvilken man vil vælge, bliver da et spørgsmål om pris og arbejdsudgifter. Hertil kommer et hygiejne-spørgsmål, idet mange sygdomskim kan føres rundt i gartnerierne med de mere end een gang brugte lerpotter, med mindre disse steriliseres mellem hver kultur, og dette er en ret bekostelig proces.

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plante-kultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plante-kultur«.

Abonnementsprisen er 4 kr. om året, postpenge iberegnet.

Meddelelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Trykt i 20.000 eksemplarer.

Tabel 1. Tomater

Potte- type	kg pr. a															Vækst- kraft ved ud- plant- ning
	1956			1957			1958			gns. af 3 år			% af ialt			
	1. pluk- kepe- riode	ialt mod- ne	høste- de ialt	1. pluk- kepe- riode	ialt mod- ne	høste- de ialt	1. pluk- kepe- riode	ialt mod- ne	høste- de ialt	1. pluk- kepe- riode	ialt mod- ne	høste- de ialt	1. pluk- kepe- riode	ialt mod- ne	høste- de ialt	
1.	43	263	349	134	375	409	70	307	329	82	315	362	25	97	112	7
2.	3	124	228	21	221	304	8	99	142	11	148	225	3	46	69	3
3.	46	217	317	141	382	420	68	301	325	85	300	354	26	93	109	8
4.	32	234	324	131	364	404	66	310	336	76	303	355	23	94	110	10
5.	17	202	325	81	331	384	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
6.	39	142	313	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

NIELSEN & LYDICH (M. SIMONSEN) KØBENHAVN

Tabel 2. Blomkål gennemsnit af 1956 og 1957

Pottetype	antal						pCt.						Forlø- bere 1956	Syge og mang- lende	Vækst- kraft
	1. periode			Ialt			1. periode			Ialt					
	I	II	aff.	I	II	aff.	I	II	aff.	I	II	aff.			
1.	52	68	2	89	89	9	27	36	1	47	47	5	4	3	6,6
2.	2	8	1	109	50	20	1	4	1	57	26	10	0	11	4,2
3.	54	43	1	104	70	12	28	23	1	55	37	6	1	4	7,2
4.	64	41	2	101	68	14	33	22	1	53	36	7	7	7	7,0
5.	36	44	3	99	71	13	19	23	2	52	37	7	5	7	6,2
6.	34	111	4	53	133	5	—	—	—	—	—	—	6	—	—